

معماری حواس در آثار پیتر زومتور و نمود آن در توسعه پایدار معماری ایرانی - اسلامی

سیدمحمدهادی حسینیان خطیبی^۱*. مهدی سید الماسی^۲

۱- کارشناس ارشد معماری، Hadi.Civil@gmail.com

۲- استادیار دانشگاه آزاداسلامی، M.Seyedalmasi@yahoo.co.uk

⋮

چکیده:

پیتر زومتور بی گمان یکی از درخشان ترین و تاثیر گزارترین چهره ها در جمع معماران معاصر است، زومتور، با درک دقیق نیازهای معماری معاصر و با رویکردی تحلیلی از فلسفه پدیدارشناسی به دنیای هنر و معماری، متأثر از نظریات فیلسوفان پدیدارشناسی، همچون هایدگر، به دنبال خلق فضاهایی حسی و با هویت، در عالم معماری است. آثار این معمار نامدار، علاوه بر برآوردن نیازهای فیزیکی، پاسخ گوی نیازهای عاطفی و حسی مخاطبانش نیز، می باشد. سه گزینه حس زمان، حس مکان، تعامل حس زمان و مکان در اندیشه مخاطب، تاثیر گذارترین اصول فلسفه پدیدار شناسی در آثار نظری و عملی این اندیشمند فرهیخته است. این مطلب که معمار و نظریه پرداز فنلاندی، یوهانی پالاسما، سردمدار عرصه معماری چند حسی است، درست و به جاست، اما تشابهات نظری و عملی آثار پیتر زومتور با آثار یوهانی پالاسما، او را نیز جزو نخبگان عرصه معماری چند حسی، قرار داده است. در این پژوهش، با رویکردی تحلیلی و توصیفی و در بستر مطالعات کتابخانه ای به بررسی پدیدارشناسانه آثار و تالیفات پیتر زومتور پرداخته شده است و در نهایت با بیان تطبیق این نظریه ها با اصول معماری ایرانی، در صدد رسیدن به نتایج عملی در بهبود کیفیت و هویت بخشی به فضاهای معماری معاصر، که اصل مغفول مانده توسعه پایدار، می باشیم. چرا که، نوسازی بافت های فرسوده در شهرهای قدیمی، بدون توجه به پدیدارشناسی هویتی این مجموعه ها و اثرات مفید فایده این بافت ها در روانشناسی محیطی و هویت بخشی شهری، ضایعه غیر قابل جبرانی است که امروزه شاهد آن هستیم. بررسی نظریات و آثار معماری، زومتور و تشابهات این نظریات با اصول معماری ایرانی، ضرورت پرداختن به این بحث را جهت تلطیف فضاهای معماری و شهرسازی ایران معاصر، جهت رسیدن به معماری پایدار با هویت، دو چندان می نماید.

واژه‌های کلیدی: پیتر زومتور، پدیدارشناسی، معماری حواس، یوهانی پالاسما، معماری ایرانی